

KOMENTÁŘ

5. 12. 2024

Zařízení sociálních služeb v Moravskoslezském kraji v roce 2023

Pobytová zařízení sociálních služeb v Moravskoslezském kraji disponovala na konci roku 2023 zhruba 10,7 tisíce lůžek, z nich 4,4 tisíce bylo v domovech pro seniory a téměř 3 tisíce v domovech se zvláštním režimem. Počet lůžek v domovech pro seniory se v průběhu posledních 6 let snižoval, naopak v domovech se zvláštním režimem lůžková kapacita rostla. V obou případech však zájem o jejich služby převyšoval stávající možnosti, o čemž svědčí rostoucí počet neuspokojených žádostí o umístění v zařízeních.

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí bylo v Moravskoslezském kraji v roce 2023 v zařízeních sociálních služeb poskytováno 492 sociálních služeb. Nejčetnější pobytovou sociální službou byly domovy pro seniory (73 zařízení) a domovy se zvláštním režimem (51 zařízení). Zařízení sociálních služeb v kraji disponovala celkem 10 715 místy, z tohoto počtu bylo 4 435 míst v domovech pro seniory, 2 977 míst v domovech se zvláštním režimem (určených pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění

Tab. 1 Sociální služby^{*)} poskytované v Moravskoslezském kraji v roce 2023

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby	Počet služeb celkem k 31. 12.	Kapacita služby (počet lůžek) k 31. 12.	Počet uživatelů (klientů) celkem	z toho ve věku 18 let a více		
				celkem	z toho ženy	
					abs.	v %
Centra denních služeb	11	-	1 455	1 437	971	67,6
Denní stacionáře	36	-	1 115	1 027	542	52,8
Týdenní stacionáře	3	19	7	7	5	71,4
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	25	1 254	1 231	1 195	555	46,4
Domovy pro seniory	73	4 435	4 316	4 316	3 278	75,9
Domovy se zvláštním režimem	51	2 977	2 908	2 908	2 004	68,9
Chráněné bydlení	34	595	575	575	228	39,7
Azylové domy	33	1 224	983	697	226	32,4
Domy na půl cesty	5	55	39	34	12	35,3
Zařízení pro krizovou pomoc	5	8	3 064	2 495	1 389	55,7
Nízkoprahová denní centra	12	-	2 844	2 844	524	18,4
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	36	-	3 975	269	84	31,2
Noclehárny	15	-	2 338	2 338	326	13,9
Terapeutické komunity	2	27	17	16	9	56,3
Sociální poradny	62	-	30 889	28 526	17 736	62,2
Sociálně terapeutické dílny	24	-	834	833	363	43,6
Centra sociálně rehabilitačních služeb	42	33	2 848	2 687	1 446	53,8
Pracoviště rané péče	7	-	638	182	100	54,9
Intervenční centra	2	-	513	383	330	86,2
Služby následné péče	14	88	504	463	226	48,8

^{*)} zahrnuje poskytované sociální služby v zařízeních sociálních služeb ve smyslu § 34 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

KOMENTÁŘ

– stařecká, Alzheimerova a ostatní typy demencí), 1 254 míst v domovech pro osoby se zdravotním postižením a 1 224 míst v azylových domech.

V průběhu roku 2023 využívali klienti zejména služeb sociálních poraden (30 889 uživatelů), dále pak domovů pro seniory (4 316 klientů), nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (3 975 klientů), zařízení pro krizovou pomoc (3 064 klientů) a domovů se zvláštním režimem (2 908 klientů). Třičtvrtinový podíl žen mezi dospělými klienty domovů pro seniory a více než dvoutřetinový podíl žen v domovech se zvláštním režimem pramení především ze skutečnosti, že ženy se dožívají vyššího věku. Ženy byly klienty intervenčních center v 86,2 % případů a více než tři pětiny uživatelů tvořily ženy nejpočetněji využívané služby, jimiž jsou sociální poradny. Naproti tomu v nízkoprahových denních centrech či noclehárnách ženy netvořily ani pětinu klientů.

Na konci roku 2023 bylo v Moravskoslezském kraji 252,9 tisíce osob ve věku 65 let a více, z tohoto počtu jich bylo 21,3 tisíce ve věku 85 let a více. Proti roku 2018 se počet osob v seniorském věku (osoby ve věku 65 let a více) zvýšil o 16,7 tisíce. Populace kraje bude nadále stárnout a v polovině tohoto století by podle projekce počtu obyvatel z roku 2019 mělo v kraji být téměř 315 tisíc osob v seniorském věku.

Za posledních 6 let se kapacita vybraných pobytových zařízení sociálních služeb uvedených v následující tabulce zvýšila o 454 míst. Nárůst se týkal zejména domovů se zvláštním režimem (o 808 míst), naopak pokles zaznamenaly domovy pro seniory (o 417 míst), kapacity ostatních pobytových zařízení vesměs stagnovaly. V blízké budoucnosti lze očekávat další nárůst požadavků na pobytové sociální služby, které již v současnosti svými kapacitami nestíhají uspokojit podané žádosti o poskytnutí služby.

Tab. 2 Kapacita služby a neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby v zařízeních v Moravskoslezském kraji

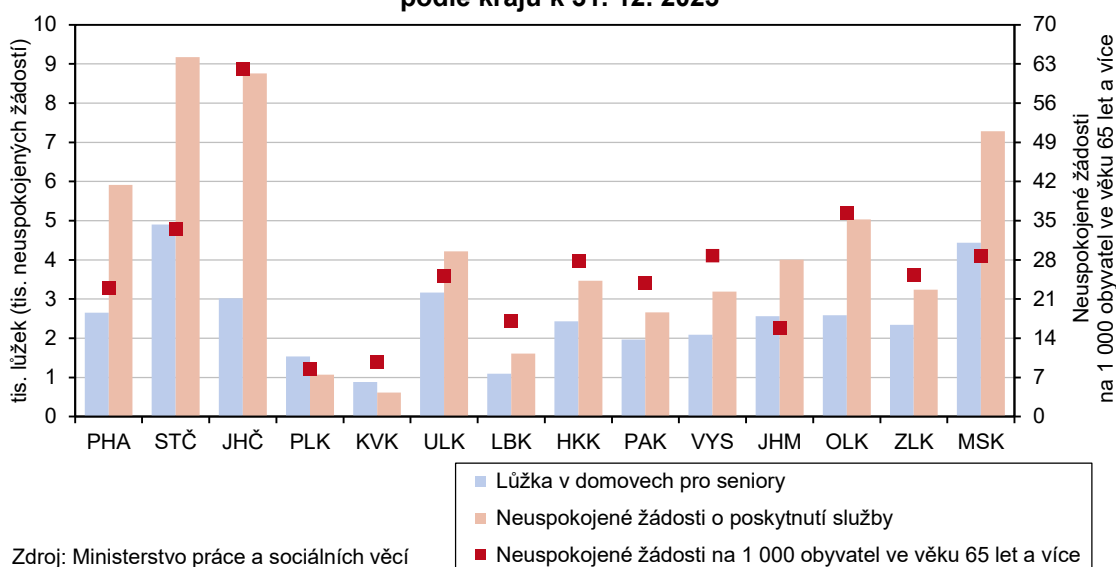
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kapacita služby / počet lůžek (stav k 31. 12.)						
Domovy pro seniory	4 852	4 701	4 629	4 513	4 464	4 435
Domovy se zvláštním režimem	2 169	2 399	2 525	2 669	2 951	2 977
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 227	1 239	1 238	1 247	1 234	1 254
Azylové domy	1 236	1 259	1 224	1 240	1 232	1 224
Chráněné bydlení	547	516	530	559	578	595
Týdenní stacionáře	19	19	19	19	19	19
Neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby v zařízeních						
Domovy pro seniory	5 626	6 806	5 892	5 183	6 171	7 284
Domovy se zvláštním režimem	2 790	3 421	2 929	2 623	3 968	4 730
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	399	563	446	461	476	442
Azylové domy	790	1 042	1 028	1 013	1 132	1 540
Chráněné bydlení	425	494	506	504	565	488
Týdenní stacionáře	31	21	7	6	6	28

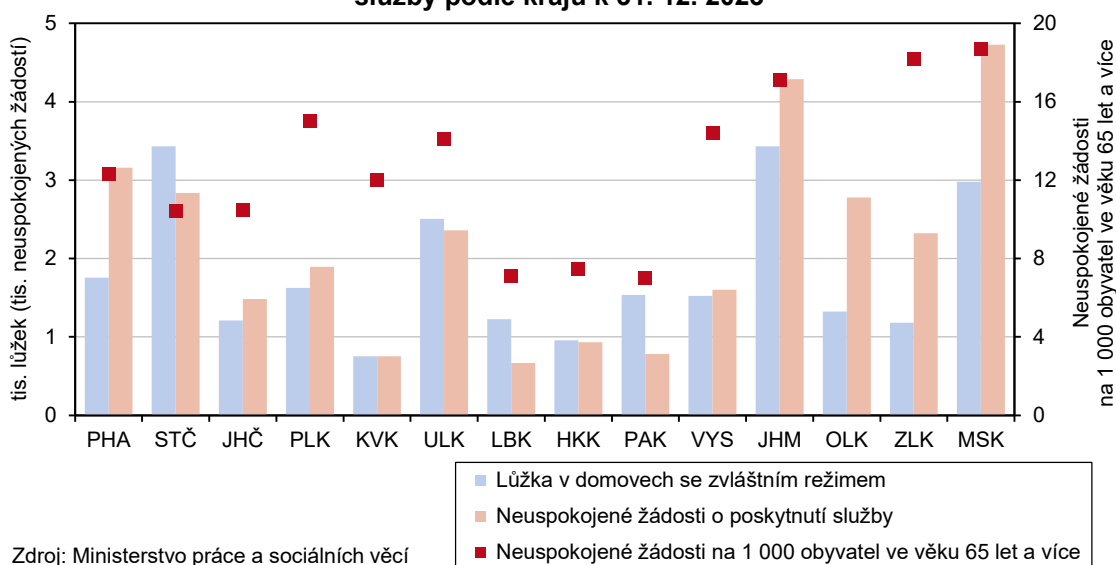
KOMENTÁŘ

V případě neuspokojených žádostí o umístění do domova pro seniory byla situace v Moravskoslezském kraji v roce 2023 následující: počet 7 284 neuspokojených žádostí byl mezi kraji třetí nejvyšší, při přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více (28,8 neuspokojených žádostí) se jednalo spolu s Krajem Vysočina o čtvrtou nejvyšší hodnotu. Nejméně příznivého stavu dosáhli v Jihočeském kraji, kde na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více připadlo 62,1 neuspokojených žádostí.

Graf 1 Lůžka v domovech pro seniory a neuspokojené žádosti o poskytnutí služby podle krajů k 31. 12. 2023

Graf 2 Lůžka v domovech se zvláštním režimem a neuspokojené žádosti o poskytnutí služby podle krajů k 31. 12. 2023

KOMENTÁŘ

V mezikrajském srovnání zaujal Moravskoslezský kraj první místo v absolutním počtu neuspokojených žádostí o umístění do domova se zvláštním režimem (4 730 neuspokojených žádostí). V relativním vyjádření na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více v kraji v roce 2023 připadlo 18,7 neuspokojených žádostí o umístění do domova se zvláštním režimem, což byla mezi jednotlivými kraji druhá nejvyšší hodnota, horších výsledků dosáhli pouze v Olomouckém kraji (20,2 neuspokojených žádostí).

Zdroj:

[Statistické ročenky z oblasti práce a sociálních věcí](#)

[Vybrané údaje o sociálním zabezpečení - 2023](#)

Kontakt:

Patrik Szabo

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 220

E-mail: patrik.szabo@csu.gov.cz